

Derudover har regeringen i januar indgået en bred aftale med en række af Folketingets partier om en grøn transportpolitik, som lægger spor for betydelige dele af de kommende års investeringer på infrastrukturområdet. I forlængelse heraf har regeringen og Kommunernes Landsforening i marts aftalt, at vi i de forestående forhandlinger vil drøfte modeller til håndtering af større infrastrukturprojekter i kommunerne.

Niveaueet for investeringerne i kommunerne i 2010 skal i øvrigt fastlægges i lyset af, at den internationale økonomiske afmatning har lagt en dæmper på vækstudsigterne for dansk økonomi. Offentlige investeringer kan her være et redskab i forhold til at afbøde virkningerne på dansk økonomi af den internationale afmatning.

I kølvandet på kommunalreformen har kommunerne fået en enestående mulighed for at nytænke opgaveløsningen og indhøste gevinster, som kan omsættes til bedre service for borgerne. Det er nødvendigt, da vi i Danmark i de kommende år står over for en udfordring med en stigende andel ældre i befolkningen og en lavere andel i den erhvervsaktive alder.

Kl. 11:33

Af hensyn til at sikre en langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser vil der skulle ske en målrettet prioritering af ressourcerne i den offentlige sektor. Det gælder altså også i kommunerne, og det er baggrunden for, at sidste års aftale indeholdt en gensidighedsaftale mellem regeringen og kommunerne. Aftalen indebærer, at kommunerne i det kommende år skal realisere et serviceløft for borgerne via omprioriteringer og bedre ressourceudnyttelse, og der var enighed om, at kommunerne har potentiale til at omstille aktiviteter for 1 mia. kr. i 2009 til 5 mia. kr. i 2013.

På nogle områder kræver realiseringen af potentialet et aktivt samarbejde mellem staten og kommunerne, og regeringen har derfor som en del af gensidighedsaftalen forpligtet sig til at levere halvdelen af potentialet, dvs. godt 0,5 mia. kr. årligt. Regeringen vil derfor i forbindelse med de årlige forhandlinger med kommunerne fremlægge forslag til konkrete statslige initiativer, der kan bidrage til at frigøre ressourcer i kommunerne svarende til 0,5 mia. kr. i 2010 og stigende til 2,5 mia. kr. i 2013. De statslige initiativer kan f.eks. omfatte digitale løsninger i administrationen, forenkling af statslige regler og proceskrav til kommunerne og anvendelse af ny teknologi til at lette opgaverne i den borgernære service.

Gensidighedsaftalen skal altså ses i lyset af den meget håndgribelige udfordring de kommende år, hvor et stigende antal personer går på pension, uden at et tilsvarende antal yngre årsgange står klar til at tage over. Forbedringer af den kommunale service skal derfor ske ved at anvende de eksisterende ressourcer på en bedre og klogere måde.

I forhold til de kommende forhandlinger med kommunerne er det min forventning, at vi også vil drøfte en række konkrete udfordringer på de forskellige kommunale serviceområder. Det kunne f.eks. være i forhold til beskæftigelsesområdet, hvor kommunerne jo skal overtage den statslige beskæftigelsesopgave og dermed får en ny og større rolle. Men det er for tidligt at uddybe det nu, og det afhænger jo selv sagt også af, hvad KL ønsker at drøfte i forhandlingerne.

Danmark har tradition for en stærk decentral offentlig sektor. Regeringen har en solid tro på det kommunale selvstyre og kommunernes muligheder for at finde lokale løsninger og tilpasse den leverede service til lokale behov og lokale ønsker, og gennem de seneste år er det kommunale selvstyre styrket. I forbindelse med kommunalreformen blev der dannet nye, større og stærkere kommuner, både økonomisk og fagligt. Kommunerne overtog i forbindelse med reformen en lang række opgaver fra amterne, bl.a. på social-, trafik- og miljøområderne, og står nu helt centralt i levering af serviceydelser til borgerne. Det understreges bl.a. af, at kommunernes økonomi udgør cirka halvdelen af den offentlige økonomi.

Regeringens kvalitetsreform har også et stærkt lokalt selvstyre som sit udgangspunkt. Det fremgår tydeligt af bl.a. aftalen om at løfte de fysiske rammer på de borgernære serviceområder, trepartsaftalerne, som bl.a. fokuserer på ledelse og på at sikre attraktive offentlige arbejdspladser, og arbejdet med kvalitetsmodeller og kvalitetsredskaber i kommunerne.

Med aftalen om finansloven for 2009 bliver ansvaret for den samlede beskæftigelsesindsats overdraget til kommunerne pr. 1. august 2009, og dermed sikres et enstrengt, kommunalt forankret beskæftigelsessystem. Kommunerne overtager simpelt hen den statslige del af jobcentrene; det er en stor og meget vigtig opgave, og det illustrerer med tydelighed, at regeringen har tillid til kommunerne.

Et centralt omdrejningspunkt i samarbejdet og dialogen mellem regeringen og kommunerne er de ti principper for et godt decentralt styre,